

Groen vmbo scoort opnieuw bovengemiddeld

Structuur en veiligheid



FOTO: STUDIO ANDRÉ RUIJROK

'Grote scholen beter dan kleine', kopte Trouw in haar onderzoek naar schoolprestaties. Hoewel vmbo-groenscholen steeds groter worden, blijven ze desondanks hun kleinheid benadrukken. In het onderzoek scoren ze over het algemeen bovengemiddeld.

Behalve soms op een meer of minder vaag beeld van een toekomstig beroep, kiezen leerlingen in groep 8 van de basisschool vaak op sfeer. Enthousiaste vriendjes, een gezellige school, met vriendelijke leraren en leuke leerlingen. Het gevoel van: 'hier wil ik wel heen'. Ouders letten meer op structuur, zorg en veiligheid. De resultaten van het onderzoek met rendementgegevens en rapportcijfers, die jaarlijks in Trouw wordt gepubliceerd, spelen geen rol. Binnenkort zijn er weer open dagen, maar er zal nauwelijks een ouder en zeker geen kind zijn die een school schrappt op basis van het overzicht. Toch kijken scholen zelf er wel naar.

Blij

De vestiging Rijsburg, Wellantcollege, scoort dit jaar opnieuw heel goed. Met een cijfer van 6,7 staat de school op de gedeelde tweede plek in het lijstje van vmbo-scholen met een gemengde leerweg.

Betrokken

Uit het onderzoek waarvoor de Onderwijsinspectie basisgegevens aanlevert en de onderwijsredactie van Trouw met hulp van onderwijsdeskundigen zoals hoogleraar Jaap Dronkers conclusies trekt, blijkt dat het rendement in 2003 gestegen is. Leerlingen gaan sneller door de school en komen vaker op de plek waarvoor ze basisschooladvies kregen.

Er is dit jaar vooral gekeken naar de grote scholen versus de kleine scholen. Hoe is het verschil in rendement? Conclusie is dan dat leerlingen op grote scholengemeenschappen sneller hun diploma halen en dat ze hogere cijfers halen dan op kleine scholen.

De cijfers in het Trouwoverzicht zijn niet helemaal betrouwbaar, want soms is er onbedoeld ook de mbo-populatie in meegenomen en soms is er uitgesplitst per leerweg. Hoewel bijvoorbeeld Castricum, Winsum en Barendrecht relatief groot zijn, komen de meeste groene vmbo-scholen op hooguit 500 leerlingen.

Een geringe grootte op zich hoeft niet van invloed te zijn, erkent de krant, maar het kan wel bepaalde nadelen meebrengen. Kleine scholen lopen wellicht meer risico's en kunnen misschien ook minder goed inspelen op wensen en leerbehoeften van leerlingen. Grote scholen hebben meer geld, meer mensen, meer mogelijkheden. Toch zijn er veel felle voorstanders van die kleinheid, zeker ook in het groene onderwijs waar ze zien dat dit juist aantrekkingskracht heeft. Tweederde van de Nederlanders gaf in een enquête van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) voorkeur aan een kleine school.

Die 'kleinheid' is met 600, 700 leerlingen echter steeds moeilijker vol te houden. Een advies van de overheid is dan ook om grotere scholen kleinschalig in te richten. Aparte afdelingen en gescheiden onderdelen. Dit met het oog op de grotere sociale controle, een aantrekkelijkere leeromgeving en de grotere betrokkenheid.

Vooralsnog vertonen echter ook de kleinere scholen binnen het groene onderwijs geen onrustbarende rendementscijfers.

Ton van den Born

Dat cijfer, berekend door Trouw op basis van inspectiegegevens, is een maat voor het rendement. Hoeveel leerlingen komen onvertraagd door de vierjarige opleiding (hier 100%) en hoe scoort de school in de onderbouw in relatie tot het advies van de basisschool? Is dat bijvoorbeeld basisberoepsgericht dan scoort de school extra als ze zo'n leerling naar kaderberoepsgericht kan begeleiden. Rijnsburg komt voor de leerlingen in de gemengde leerweg op 109 procent. Het is niet erg doorzichtig hoe het uiteindelijke cijfer tot stand komt. Er worden bijvoorbeeld correcties gedaan op basis van het aantal lwo-leerlingen en het aantal allochtone leerlingen; in Rijnsburg beide nul procent in 2003.

Behalve de gemengde leerweg heeft Rijnsburg ook drie mbo-opleidingen met in totaal ongeveer 125 leerlingen, en de basis- en kaderberoepsgerichte leerweg. In 2003 telde het vmbo 549 leerlingen, nu zijn dat er 594. "Dat is ook wel een teken", zegt Lourien Marijs, vestigingsdirecteur. Niet dat de score in Trouw een rol speelt in de werving, maar de school heeft blijkbaar gewoon een goede naam. "We zijn er blij mee", vertelt ze. "De hoge score zegt over Rijnsburg dat we een goed-gestructureerde school zijn. En dat we met elkaar en met de leerlingen tot een goed eindresultaat kunnen komen." Want daar ligt volgens haar een belangrijk deel van de verklaring: "Leerlingen die gewend zijn om aan te pakken en een goed team".

Streng

Wat kenmerkt de school verder, behalve haar christelijke identiteit? Die vraag krijgt Marijs wel van collega-vestigingsdirecteuren. Wat doet de school eraan?

"We bieden een duidelijke structuur, met duidelijke regels die we ook goed kunnen handhaven, en veiligheid", zegt ze. "Er zijn bijvoorbeeld geen tussenuren. En als een les uitvalt, neemt een collega dat over. Tussen de middag eet iedereen met elkaar, het hele vmbo. Zo voorkomen we dat ze de deur uitgaan en eventueel gaan spijbelen. Ze hangen dan niet in een winkelcentrum of flatportiek. Er is een goede absentieregistratie en ze weten wat het betekent als ze te laat komen. Verder doen we mee aan een landelijke actie voor 'de schoonste school'. Want het is belangrijk dat de leeromgeving er goed uitziet. Ten slotte is er veel aandacht voor zorg. Leerlingen weten waar ze zorgfunctionarissen kunnen vinden en andersom spreken die ook de leerlingen aan als dat nodig is." Maar je kunt daar volgens haar niet alles aan ophangen. De school kan niet zomaar een voorbeeldfunctie vervullen. Het heeft volgens Marijs immers ook wel met de omgeving te maken. En die omgeving is enigszins dorps; de meeste leerlingen wonen in Katwijk of in Rijnsburg zelf. "Ze komen omdat deze school klein is, of in elk geval klein oogt. Ouders zien dat er hier een redelijke strengheid is. En ik hoor ook van hen dat hun kinderen vertellen dat ze hierheen willen omdat ze dat van elkaar horen. Ze ervaren dat het geen onderwijsfabriek is, maar gezellig en klein."

"Je kunt het niet voor honderd procent beïnvloeden", relativeert ze. "Ik ben me ervan bewust dat zo'n score van toevalligheden afhankelijk is." Volgend jaar start Rijnsburg met leerwegondersteunend onderwijs. "Als je veel zwakkere leerlingen opneemt, heb je meer kans dat ze niet onvertraagd door de school komen. Bovendien is het rendement ook afhankelijk van hoe goed de basisschool adviseert. Daar kun je hier weinig aan doen."